

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 29., ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Szövetségünk.

(P.) A lefolyt évek bőséges tapasztalatot nyújtottak arra, hogy létét és boldogulását mily eszközökkel biztosíthatja magának a kisiparosság.

Tudatára jutott az összetartásban rejlő hatalomnak, a mi a haladásnak hathatós gyámolítója. E tény jelentőségében nagy fontosságu, következményeiben pedig messze kiható.

Végre a szaktársaim is belátták, hogy külön-külön válva nemhogy nem tehetnek semmit maguk és iparuk javára, hanem inkább a hanyatlás és züllesztés procedurájának nyujtanak segédkezet. Így tehát valahára nálunk is megszületett az öntudat, hogy *szövetkezni kell!*

A szaktársak ezen ébredése bizonyítéka annak, hogy erőt éreznek magukban arra, hogy ipari érdekeink hathatósabb megvédése érdekében még társadalmi harcra is képesek állni.

Az ipar és saját érdekeink megvédése egy ugyanaz ipar fejlesztésére irányuló törekvéssel, mikor is az öntudatos és kitartó tevékenységnek alapja és iránya az, hogy a haladás minden eszköze felhasználassék.

A mai közgazdasági viszonyok között, csak az összetartozandóság által áthatott iparososztály képes létét fenntartani.

A mi ébredésünk ugyan egy kissé késett, de nem késő, csak jó akarattal és igyekezettel pótoljuk a mulasztást. Ha ismét elülne mozgalmunk, ha közöny ismét felütné fejét, akkor iparunk közel jövőben oly válság közé kerülne, mely végzetességében kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi örvénybe sodorná.

Azért tehát szervezkedjünk! Szervezkedjünk a nemes ideálért: a szaktársak boldogulásáért!

Végre tudatára kell jutni annak is, hogy a közgazdaság szabályait sem szabad figyelmen ki-

vül hagyni. A közgazdasági szabályok ugyan azt jelentik az iparra, mint az egészségügyi szabályok az életfenntartásra nézve. Az utóbbit, mely a test életét van hivatva hosszabbítani, mindenki igyekszik tudni, hogy énje a kor végső határáig — ha lehet még azontul is — a földtekén bolyonghasson, de a közgazdaság szabályait, a mitől pedig a maga, családja és ipara, jóléte és boldogsága függ, figyelmen kívül hagyatják. Sőt a létezéséről sem tud, vagy nem akar tudni a kisiparosság. Pedig a boldogulás első lépése a közgazdasági szabályok felismerése, ezek között pedig a legszebb és legcélravezetőbb a szervezetben rejlő erő és hatalom felismerése.

A szervezet ereje lokális viszonyokhoz alkalmazva hozza meg a kívánt eredményt. A míg más ipari szövetségek a munkásság erős szervezeteiben kifejtett terror leküzdésére használják fel erejüket, addig a mi iparunk szervezetének — iparunk természeténél fogva — a piszkos konkurrencia fékezésére kell, hogy fordítsa legfőbb igyekezetét.

Iparunk a válság küszöbén áll, a hová egyrészt a modern haladás rafinált követelményei, másrészt pedig az életviszonyok megnehezedeése sodorta. Mi pedig ott állunk a sír szélén, a régóta ösmert vaskalapunkkal, melyet mind legnagyobb ujjitást, a maradiság gyászfátyolával diszítettük.

Sutba a vaskalappal és fel a haladás ragyogó sisakjával!

Lássuk be a szervezkedés szükségét, lássuk a szervezetbe rejlő erőt, melynek birtokában elsöpörünk minden piszkot, mely iparunkban már nagyon is elszaporodott.

Félre a kishitűséggel, mintha nem lenne erőnk megküzdeni a már nagyon is erőre kapott veszéllyel. Erők összesítése csodákat mivel, csak összegezzük az erőt.

Szaktársak! Minden üzleti szükségletünket a raktár szövetkezetünkben szerezzük be, a hol is mindamelllett, hogy bevásárlásainkkal önmagunkat támogatjuk, mégis mindent olcsóbban kapunk. *Ujdonságokban:* Lószőr hajbetétekben, pipere szappanokban, vasmelegítő szeszlámpákban, fogmosó vizekben, illatszerekben nagy raktár tartatik. A szövetkezet igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy az 1906. évre a részvények után járó 5% osztalék minden hétfőn, szerdán és pénteken délután felveheti.

Szövetségünk nem lehet a gesztenye kaparók ösmert előmunkása, hanem ott kell, hogy legyünk mindannyian, akik iparunk becsét, magunk és családunk boldogulását óhajtjuk.

Fel tehát szaktársaim a szervezetbe!

A természetben is szelidül a vad téli levegő, nyilik a jó idő, halálos álmából kezd ébredezni a föld, ez a nagy halott.

Nézd ember! A mezei természet letörölte szeméről a halálosnak vélt téli álmat, ismét életre jön. Nézz fel a fákra, tekints szét a mezőn, ott fenn a kibontakozó rügy, lábaidnál a sarjadoszó fűszál serkent az ujjáébredésre. Kelljünk tehát álmainkból s rázzuk le a maradiság vas bilincseit!

Kibontottuk szövetségünk eszményi zászlaját, sorakozzon alája minden szaktárs, kinek szívében a nemes érzésnek is van még helye.

Álljuk körül a zászlót, melyet:

*Lengessen mindég egyesült erő!
A békében is csatát nyerő
Kövessen lelkes hű munkás csapat,
Mely küzdve bár, de diadalt arat.*

Bajainkról.

Tek. Szerkesztő ur!

Mint becses lapjának buzgó olvasója, már több ízben olvastam b. lapjában egyes cikkiro uraktól, hogy eltetszenek itélni olyan üzletet, ahol 6, esetleg 10 kr.-ért borotválnak és 20 kr.-ért a haját levágják és csak utána emlegetik a fürdőket, ahol pedig teljesen ingyen, pár krajcár borraivalért borotválnak és nyírnak. Én bátorkodom Önnek ami helyzetünket feltárni, nehogy egyoldalulag ítélje meg a helyzetet. Az én üzletem az Irgalmas kórháznak szembe van és megjegyzem,

tőlem a három fürdőbe lévő állandó borbélyokkal együtt 7—800 lépés távolságra vagyunk 12-en és a 12 szaktárs közül csak kettőnek van olyan üzlete, ahová uri közönség jár, de azért bérlet-jegyet ők is adnak 120 kr. ért. A többi 10 közül 3 fürdő-borbély ingyen dolgozik és mi 7-en kivétel nélkül mindegyik borotvál 10 kr.-ért és haját vág 20 krajcárért, de alább nem. Megjegyzendő, hogy a 3 fürdőbe több kiségitőt alkalmaznak, mint mi 7-en. Hol van itt tehát az igazság, hogy mégis a nyitott üzlettel bíró, nyomorral küzdő 10 kr.-ért borotváló szaktársakat ütik, piszkolják, mikor itt legelsősorban a fürdőtulajdonosokat kellene piszkos eljárásukért felelősségre vonni. Ahol az uri fürdőbe 42 kr.-ért fürödhet, megmassiroztatja magát, tyukszemeit és haját levágatja, meg is borotválkozhatik, sőt még a manikürt is igénybe veheti és ledob végül 10—20 krt a közös kaszszára. Méltóztassék csak igen tisztelt Szerkesztő ur átfáradni Budára, meggyőződhetik szavaim igazságáról. Itt már megszűnik a munkabér felemelése, mert egész egyszerűen egy egyszerű iparos elmegy a népfürdőbe, ahol 7 kr.-ért fürödhet és az igazgatóság engedelmével pár krajcár borraivalót is adhat, amiért a fodrász kiszolgálja, lévén ő néki semmi másra kiadása, csak a saját eltartására. Mellesleg mondván ne tessék megmosolyogni eme panaszomat, amit nem a multkori cikkiró urnak az igazságtalan piszkolódása idézett fel bennem, hanem az a csunya eljárás, hogy mindig csak dörognek és keveset cselekszenek. jobban mondván semmit a szegényebb sorsu szaktársak érdekében. Ne tessék elfelejteni, hogy egyforma vagyonnal sosem fognak birni az emberek és arra nem lehet a szegényebb osztályt kényszeríteni, hogy többet fizessen, mert egész egyszerűen vesz kést és önön magát borotválja, amit igen sokan meg is tesznek, azt hozván fel okul, hogy hetenkint 15—20 kr. jobba kerül és a mai rosz világban ugyis van elég kiadása arra, ami elkerülhetetlen.

Igen tisztelt Szerkesztő ur? Nem lehetne itt valami radikális eszközhöz folyamodni? Leszem föl 100 tagu kül-

A borbély- és fodrászipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

Irta: Deffert János.

(Folytatás)

Az ősmagyarok haj- és szakállviseletére csak kevés adatokat találunk Hermann Ottó „A magyar nép jelmeze és arca” című munkájában. Azonban ebben is a külsőségeknek oly maradványára, mely egykor az egész Magyarországot jellemezte, csak szórányosan találunk meg. A nevezett mű szerint az ősmagyarok hajukat a közepén elválasztva s a halántékon két-három copfba fonták, a melyeket egy csomóra (csimbókra) egyesítették; s melynél csak a középső hosszú haját copfba fonták s az ilyenformán készített fonatot hátra dobva, a többi haját pedig szabadon lelógva viselték. Más forrás az ősmagyarok bejövetelük idejében, mint minden ázsiai nép hosszú, a vállig lehullámzó haját s hosszú körszakállt viseltek. Sok jel arra mutat, hogy a régi magyaroknál a fent leirt copfokat a kereszténység felvételük idején vették divatba. Haj- és szakállviseletet átvették a magyarok — ellenőrizhetetlen források szerint — megannyi, szintén ellenőrizhetetlen népektől: kínaiaktól, törököktől, németektől, sőt a frankok divatja szerint is viselték hajukat. Egész Európára kiterjeszkedett hadjárataik közben aztán csakhamar a beretvál-

kozás szokását is átvették, anélkül azonban, hogy az időpontot hitelesen megállapítani lehetne. A beretválkozás szokása a magyaroknál is csakhamar népszerűvé lett, úgy, hogy hol a körszakáll, hol a beretvált arc divott. A középkor végén általánosságban a beretvált arc volt a divat (lásd képünket.)

Magyar haj- és szakállviseletek.

Térjünk most vissza a verduni szerződés (843) alapján keletkezett három új nemzethez (olasz, francia, német) és látogassuk meg őket is. Még pedig úgy, mint azt a rend megkívánja, sorrendjük szerint, alulról fölfelé.

(Folyt. köv.)

Eredeti ROXD borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

döttséget meneszteni a nagyméltóságu belügyminiszter urhoz, hogy tiltsa el ezt a botrányos eljárást a fürdőtulajdonosok részéről. Én azt hiszem nem érzik meg azok az urak, ha ha egyszer a borbély-üzletek nem is lesznek bent a fürdőbe, vagy ha már ragaszkodnak hozzá tessék díjat szedni úgy, mint mi, kik ugyancsak érzékenyen sujtva vagyunk teherrel. Továbbá a zárás-nyitásról szóló szabályrendelet a mai, illetve a f. hó 15-iki szaklapban benne van, de mikor lép már életbe arról egy szó sincs és ha életbe is lép, ki fogja ellenőrizni a fürdőket, mert ott nem respektálnak semmit! Az elmúlt évben pl. a Szt.-Lukács fürdőben vasárnap egész nap dolgozott 5 szaktárs, akik mind fizetés nélkül, tisztán borra valóért szegték meg a munkaszünetet. Micsoda jogcimen huzzák ők ki magukat a szabály alól? és a t. segéd urak ott miért nem nézik az órát, mint nyitott üzletben?

Hogy lehet az, hogy ennyi taggal bíró ipartestület, mint a mienk, nem tesz megtorló lépéseket, ilyen botrányos eljárás megszüntetésére?!

Kérem a tek. Szerkesztő urat, tanulmányozza át jelen soraimat és ha csakugyan szíven viseli a szegényebb szaktársak érdekeit, úgy intézkedjen érdekünkben.

Keit Budapest, 1907. április hó 18-án.

Maradok őszinte tisztelettel

Böhm Mihály

fodrász.

* * *

Böhm Mihály szaktársunk megszólalása úgy a munkarend, az árszabály, valamint a fürdők ügyében dicséretes jelenség, melyet szívesen fogadok és melylyel örömmel foglalkozni akarok.

Bár adnának alkalmat többen is az ilyen kérdések fejtegetésére, legalább a sok félreértés és balhit megszűnne, ami a testületi vezetőség által elérhető vívmányok körül szövődik. De talán csökkenne a szaktársak között uralkodó tájékozatlanság is, mely őket minden alkalommal elragadja, ha szakügyekkel, de különösen testületi ügyekkel foglalkoznak.

Ime, Böhm Mihály tagtársunk is azon tévhitben látszik leledzeni, hogy a testület előljárósága, ha csak „tenne valamit” — és egy nagy küldöttséget menesztene a belügyminiszter urhoz — rögvést beszűntethetné a fürdőkben a fodrász-ipar üzését — mert hiszen a fürdők fennállása anélkül is biztosítva volna, holott a szegény fodrászok „ugyancsak érzékenyen sujtva vannak teherrel”.

Elteltekintve attól, hogy a testületi előljáróság folyton foglalkozik és foglalkozott a múltban is a fürdőügygyel, f. é. március 26-án tartott rendes évi közgyűlésünk ugyancsak fontos határozatot hozott éppen a t. tagtárs által föl-sorolt fürdőügyi kérdésekben, utasítván az előljáróságot, hogy az év folyamán a gőzfürdők reánk tartozó kérdéseit okvetlen rendezze.

A közgyűlésen t. szaktárs ur persze nem volt jelen, a már rendezett kérdésekről pedig egyszerűen nem tud. Már pedig két igen fontos kérdés nyert elintézést.

Az 1904. évben az addig sok fáradságot okozott azon ügyet sikerült rendeznünk, mely talán a legnagyobb igazságtalanság volt — és amely abból állott, hogy a fürdő-fodrászok vasárnap délután is dolgoztak, amikor a nyitott üzletekben szünetelt a munka. Egy szakma tehát kétféle elhatározás alá esett.

Igaz, hogy a t. szaktárs panaszai szerint most is dolgoznának munkaszünetes időben a gőzfürdők fodrászai, de azt túrnunk már nem kell, mert mindenkinek jogában áll

följelentést tenni, úgy, mintha valamely fodrászüzletben dolgozna valaki.

Két éve meg szintén a mi előljáróságunk közbejárása folytán azon sérelem orvoslását értük el, hogy az addig — legalább néhány fürdőben — cselédkönyvvel alkalmazott fodrászsegédek ismét rendes munkakönyvvel ellátott és a testületről rendesen bejelentett segédek gyanánt alkalmazhatnak. Ugy-e bár? volt ott mit rendeznünk egyéb is és a mit a fönnálló törvények rendelkezései szerint lehetett, azt eddig rendeztük is. A törvények ellenében pedig, a mit az említett 100-as küldöttség a belügyminisztertől kérne is — nem fogunk elérni semmit. Mert az ipartörvény értelmében — sajna, de igaz, — a fürdőtulajdonosok, ha üzletvezető bejelentenek, borbély- és fodrászipart is üzhetnek. A törvényeken tultenni nem szabad még a miniszternek sem.

A tévesen elnevezett árfelemelés ügyében tett szaktársunknak azon panasza, hogy a szaklap cikkirői mindig őket ütik és a fürdők ellen nem tesznek semmit: az is csak avatatlanságról tesz tanuságot. Hiszen az árszabály elfogadása senkit sem kényszerít arra, hogy a munkaárakat felemelje, hanem azt akarja elérni, hogy minden szaktársunk a három osztályu árszabály valamelyikét fogadja el és aszerint kérjen *fizetést* vendégeitől és ne fogadjon el tet-szésszerinti alamizsnát. És mint látom Böhm tagtárs ur cikkéből, nem is vét az árszabály ellen, hanem idestova a III. osztály szerint dolgozik. Tehát éppenséggel nem ütöttük őt, hanem azon tagtársakat és kontárokat, akik 6 krt és 20 krt irnak ki a táblájukra és ezen szégyenüket még reklám nyomtatványok terjesztésével a nagy közönség elé is viszik.

Ezeket ütni tehát nem csak szabad, de ezeket ütni egyenesen kötelesség. Mert a három osztályu árszabály, módot és alkalmat nyújt minden rendű és rangu üzlet tulajdonosának, hogy vendégei minősége szerint azt az osztályu árszabályt alkalmazza, mely az illető üzletnek legjobban megfelel.

Kérem tehát a tisztelt szaktárs urakat, hogy a testület ügyeivel alaposabban foglalkozzanak és hogy a szaklap hasábjait mind sürűbben vegyék igénybe, a hol úgy a saját, mint az egész szakma érdekeit mindenkor megvédhetik.

Joszt Péter.

Előljárósági ülés.

— 1907. április hó 18-án. —

Jelen voltak: Joszt Péter elnök, Müller Károly alelnök, dr. Révay Zoltán ügyész, Flesch Péter pénztárnok, Szommer Pál, Mangol Miklós, Tőke Gy. Mihály, Gajarszky József, Zsivánovics Milán, Ritter Mihály előlj. tagok és Könyves Kálmán jegyző.

Elnök a megjelentek üdvözlése után az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyv felolvasása után, elnök jelenti, hogy Réthly Árpád és Hermann János távol maradásukat kimentették.

Napirend 3-ik pontjánál pénztárnok jelenti, hogy az I. negyed évi bevétel a testületnél 3720 K 18 f. volt; kiadás 3317 K 93 f.; felesleg tehát 402 K 25 f.

A segély alapnál bevétel 844 K 10 f.; kiadás 20 K 80 fillér.

Jelenti továbbá, hogy rendes segélyezésre még nem jelentkezett olyan, aki 10 évi befizetés után arra igényt tarthatna.

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Tudomásul vétetett.

Napirend 4. pontjánál elnök ismerteti a közgyűlésnek a gőzfürdők ügyében elfogadott határozatát, melynek értelmében, első lépésül felkéretnek a gőzfürdő tulajdonosok, hogy tarifa rendszer szerint dolgoztassanak a fürdőben.

Az elnök ajánlatára az előljáróság a következő levelet intézte a fürdő tulajdonosokhoz :

Tek. N. N. fürdő tulajdonos urnak

Budapesten.

A jelenleg fennálló gyakorlat szerint a gőzfürdőkben alkalmazott fodrászok munkájáért a fürdővendégek nem egy meghatározott, hanem tetszésszerű díjat fizetnek s ezáltal azon megszégyenítő hiedelem kapott lábra, mintha az nem egy tisztességes munka által kiérdemelt díj, hanem alamizsna volna, a melynek nagysága minden egyes esetben az illető fürdővendég szeszélyétől függne.

A mily lealacsonyító és megszégyenítő ez az állapot az illető kiszolgáló fodrászokra, épp oly bántó és türehtelen az egész iparág szempontjából. Akkor, amidőn az összes iparágokban érvényesülő szociális felfogás az ipari munkának tisztességes és emberséges díjazását juttatta érvényre, egyedül a gőzfürdőkben alkalmazott fodrászok azok, a kik tisztességes munkájukért piruló arczczal kénytelenek az oda-dobott alamizsna filléreket elfogadni. Azt hisszük, nincs humanusan gondolkozó ember, a ki ez állapot tarthatatlan voltát első pillanatra be ne látná.

Folyó évi rendes közgyűlésünk egyhangu utasítása folytán tisztelettel kérjük azért, méltóztatnék ismert bölcs belátásától vezéreltetve akként intézkedni, hogy a N. fürdőben a testületünk közgyűlése által már évekkal ezelőtt megállapított 3 rendbeli árszabály közül a fürdővendégek minősége alapján az első-, másod-, vagy harmadrendű árszabályt kifüggeszteni s az ott kiszolgáló fodrászok munkáját aszerint díjaztatni méltóztatassék.

Becsés elhatározásáról szóló szíves értesítését kérve, maradtunk

Budapesten, 1907. április hóban

Kiváló tisztelettel

A borbély-, fodrász- és paróka készítő ipartestület nevében

Könyves Kálmán
jegyző.

Joszt Péter
elnök.

Napirend 5. pontjánál Paulik József, mint a szakiskola igazgatója jelenti, hogy ugy a segéd-szakiskola, mint a tanonc-szakiskola április 4-én megnyitott s az előadások rendszeresen folynak.

Tudomásul vétetett.

Napirend 6. pontjának a folyó ügyeknek letárgyalása után az elnök zárszavaival az ülés véget ért.

Közgyűlés.

A budapesti fodrász mesterek betegsegélyző- és temetkezési egylete április hó 23-án tartotta XXX-ik évi rendes közgyűlését.

A közgyűlés elé Reisz Antal elnök a következő jelentést terjesztette :

Mélyen tisztelt Közgyűlés !

Nevezetes évfordulóban vagyunk folyó évben, 30 éve hogy június hó 5-én megalakítottuk betegsegélyző és temetkezési egyletünket.

Ezen 3 évtizeden keresztül mindig működtem, mélyen tisztelt tagjaink szívélyes pártolása mellett, eleinte mint titkár, később alelnök, 21 év óta mint elnök. Fogadják irántam tanusított jó indulatukért hálás köszönetemet.

Ma kevés taggal bíró egyletünk a virágzás fokán igen szép eredménnyel működik, az összes pénzállás betegsegély, árvaalap és Staubach Johanna-alapot együttvéve 21,405 kor. 83 fillért tesz ki, ez oly alap, melyet 89 tagjainkat tekintetbe véve, egész egy szilárd tőkét képvisel az egyletek terén, ezért önérzettel tekinthetünk vissza azon időre, midőn egyletünket megalakítottuk, sok szenvedőnek nyújtott segélyt és igen sokan az özvegyek közül a legnagyobb elismeréssel és köszönettel járultak az elnökséghez.

Az elmúlt év igen kedvező volt az előbbeni évekhez képest, minthogy kevesebb volt a beteg és csak 1 tagunk hunyt el, e szerint az összes segélyeink 8 beteg után 247 kor. 7 fillér volt és 200 kor. halotti járulék, e szerint tőkénk 808 kor. 3 fillérrel gyarapodott az elmúlt évben.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, mely után egyhangulag megválasztotta tisztviselőkarát Reisz Antal elnökkel élükön.

Jogi rovat.

— Rovatvezető : **Dr. Gerő Ernő** budapesti ügyvéd. —

Személyes értekezés ügyvédi irodájában (VII., Nagydíófa-u. 3.) naponta d. u. 3—6-ig.

E rovatban minden szaktársunknak, ki eziránt hozzánk fordul, — bármely elképzelhető ügyben rovatvezetőnk útján díjtalanul jogtanácsot nyújtunk.

Kérdés.

Nemrégiben egy fodrász-üzletet vettem át. A cégtáblákon megmaradt a régi cím és csupán azt a változást eszközöltem a cégtáblán, hogy a régi nev mellé az «*utóda*» szót festettem. Néhány hét múlva azzal áll elő az eladó, hogy vegyem le a nevét a tábláról, mert ő abba, hogy az továbbra is a cégtáblán maradjon, — bele nem egyezett és egyszersmint kijelentette, hogyna nevét egy het alatt le nem veszem, engem az iparhatóságnál feljelent. Kérem szíveskedjenek megírni a szaklapunkban, mitevő legyek, köteles vagyok levenni a régi céget, illetve nevet? T. J.

Felelet.

Az a kérdés, hogy az *üzlet* átruházásával a cég is átruházott-e? Ha igen, ugy a cégutódlásra mutató tóldas feltétlen használható ; ellenkezőleg nem, mert az ipartörvény 58. §-a alapján «egy iparos vagy kereskedő sem használhat cégén, nyomtatványain vagy hirdetéseiben oiy jelzőket, jelvényeket, vagy adatokat, melyek a tényleges üzleti viszonyoknak, vagy valóságnak meg nem felelnek.» A joggyakorlat a szóbanforgó esetet e paragrafus körébe vonta, miért is a valóságnak meg nem felelő céghasználát miatt emelhető panasz az iparhatóságnál.

Kérdés.

A segédem tartozván nekem részére előleg fejében adott 30 koronával, erre, mikor üzletemből kilépett, — zálogba munkakönyvét adta. Én ezt el is fogadtam. Ma pedig visszaköveteli tőlem és fenyeget, bogy feljelent, ha vissza nem adom munkakönyvét. Alázattal kerem Jogi rovatunkat vezető ügyvéd urat felvilágosítani engem arról, vajjon van-e jogom a munkakönyvet visszatartani?

A fodrászmester.

Felelet.

Arról, hogy az iparossegéd munkakönyve jogi értelemben vett zálogtárgyul szolgáljon, — szó sem lehet, mert zálogtárgy csak olyan dolog lehet, a melyből a hitelező magának kielégítést szerezhet, már pedig a munkakönyv nem ilyen. De nem szolgálhat a munkakönyv arra sem, hogy annak az iparossegéd birtokából való elvonása kényeszerítő eszközül használtassék arra, hogy az iparossegéd

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

tartozását megfizesse; mert az ipartörvény 99. §. és következő szakaszai közgazdasági és rendőri tekintetből intézkednek az iránt, hogy minden iparossegédnek munkakönyvvél kell ellátva lennie, amelyet a munkába lépés alkalmával az iparossegédétől átvenni és az iparhatósághoz bemutatni, aztán pedig a munkából való kilépésig megőrizni s ekkor a könyv egyes rovatainak kitöltése után a segédnek átadni tartozni; továbbá, hogy a munkaviszonyban beálló minden változás a könyvben az iparhatóság által igazolandó, amíg végből az ipartörvény végrehajtása tárgyában 1884. évi augusztus hó 26-án 39.266 sz. a. kibocsátott szabályrendelet 36. §-a értelmében, a segéd is köteles a munkakönyvet a szolgálatból való kilépés után legkésőbb 8 nap alatt az iparhatóságnál bemutatni. A munkakönyvnek az iparossegédétől való minden elvonása tehát, a mely a most idézett törvényes rendelkezések betartását lehetetlenné teszi, törvénybe ütközik s ezért a munkakönyvet az iparossegéd hittelezője vissza nem tarthatja, még abban az esetben sem, ha azt a segéd önként adta át a követelés biztosítására.

Egymás között.

(E rovat alatt közrebocsájuk szaktársainknak mindazon szakirányú kérdéseit, mely általános érdeklődésre tarthatnak számot s melyre való választ a szaktársainktól kérjük. Ezzel a szakirodalmunk iránti érdeklődés felkeltése mellett, még anyagi előnyt is vélünk elérni, úgy a szakmánknak, mint a szaktársainknak.)

Tehát kérjük szaktársainkat, hogy támogassanak hennünket a törekvésünkben. Aki a felállított kérdésekre szakszerű tanácssal szolgálhat, bocsássa azt közre.)

Szerkesztőnk jóvoltából felállított ezen üdvös rovatot felhasználva azon kollegiális tisztelettel fordulok szaktársaimhoz, hogy miként lehetne olcsó és jó fejmosó vizet előállítani, lehetőleg olyant, ami a hajhullást megakadályozza.

Azt hiszem szolgálatot tennék iparunknak, ha volna olyan szaktárs, aki a napi lapokban legutóbb publikált kopaszág elleni szer lehetőségéről szakszerű felvilágosításával szolgálna.

Vendégeinktől napról-napra, hol komolyan, hol viccelődve hallunk róla beszélni s bizony nem foglalkozva a kérdéssel — bevallom — hallgatással igyekszem pótolni a szakszerű felvilágosítást.

Szaktársi üdvözlettel

Sch. J.

Az egymás között című rovatban egy kollégám kíván egy jó hajfestőszert ismerni, én már évek óta használom a *Rogátsy-féle Nigrosin* hajfestőt, fekete, barna és szőke színben, mondhatom, hogy az eredmény bámulatos és vendégeim nagyon megvannak vele elégedve. Kapható a Nap drogériában Rákóczy-ut 10.

Maksa Ferencz
borbély és fodrász.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának” helyisége (Szivós-féle vendéglő). Összejövetel minden csütörtökön este tartatik.

Az V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége *Riesz vendéglő külön termében*, (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van, a hol is minden kedden összejöveteleket tartanak olyformán, hogy első utáni kedden családi estélyt, 15-dike utáni kedden szakestélyt, a többi keddi napokon rendes összejövetelet.

Meghívó.

Az V. ker. fodrászok köre f. é. május hó 7 én este 8 órakor a kör helyiségében (V., Szabadság-tér és Sas-utca sarkán Riesz-féle nagyvendéglő) évi rendes közgyűlést tart a melyre a kör tisztelt tagjai meghivatnak.

Hegyi József
jegyző.

Breitfeld Alajos
elnök.

A VI. ker. kör helyisége VI. ker., Izabella-utca 68 szám alatt (Szalai János vendéglőjében) van.

A VI. ker. kör május hó másodikán rendkívüli közgyűlést tart.

Napirend:

A tisztikar választása.

A szaktársak szives megjelenését kéri

Kellner Ernő
ideiglenes elnök.

Vegyes hírek.

Beállítható támlásszék. Értesítjük t. tagjainkat, hogy a testület hivatalos helyiségében egy magyar kisiparos által feltalált és szabadalmazott *beállítható támlásszék* van kiállítva, amely f. hó 10-étől kezdve naponkénti hivatalos órák alatt megtekinthető. — Ezen támlásszék kis terjedelménél és praktikus berendezésénél fogva igen célszerű s a külföldi ilyenmű székek felett azon nagy előnye van, hogy kicsiny helyen elfér s e mellett csinos kivitele dacára jóval olcsóbb, mint az eddig forgalomban volt amerikai székek. Ára 140, 160, 180 és 200 korona minőség szerint. — Felhívjuk e hazai gyártmányra az érdeklődő szaktársak figyelmét, már csak azért is, mert itt kedvező alkalom kínálkozik a honi ipar pártolására.

Sólyom K. E. május havi kirándulásai: 5-én Kaláz, találkozás Margit-park Budán; 9-én Kamara-Erdő, találkozás Ferencz József-hid pesti oldalán. 12-én Érd, találkozás Ferencz József-hid pesti oldalán. 19-én Horányi csárda, találkozás Nyugoti pályaudvar. 20-án Boros-Jenő, találkozás Margit-park Budán. 26-án Soroksár, találkozás Elnök lakásán. 30-án Péczel, találkozás Baross-utca végén. Indulás mindig pont 1/23 órakor.

Köszönet.

Az Országos Iparegyesület által ért kitüntetésem alkalmából, barátaim és szaktársaim oly tömegesen halmoztak el szeretetük jól eső jelével, hogy azt külön-külön megköszönni képtelen vagyok.

Szeretettől áthatott soraikért, — mely kedves emlékemül fog szolgálni — fogadják ez uton hálás köszönetem.

Paulik József.

Fodrász-berendezés. Nagyon elegáns, majdnem új, olcsón eladó. — Cim: V., Sas-utca 11.

Budán jó forgalmu **fodrász-üzlet** betegség miatt jutányosan eladó. — Cim: Alkotás-utca 34. szám.

Uj beretvák, ollók, fenőszijak és fenőkövek
2—2 kor. kaphatók:

KELLNER ERNŐ fodrásznál
Gyár-utca 48.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Jó, régi fodrász-üzlet, 400—450 korona havi bevétel, olcsó házbér, családi okok miatt azonnal olcsón eladó, ügynökök kizárva. — Cim a kiadóhivatalban.

Borbélysegéd, ki szakmájában fiatal és kissé gyöngye munkás, gyakorlat céljából üzletbe lépne csekélyebb fizetésért. — Cim: Nagy K. Nagymező-utca 32 III. em. 35.

Tisztelt szaktárs urak!

Ha nem látták és nem használták még a

Galdon Lajos-féle

Togo és prima Togo

bajuszkötőimet, úgy kérem, hogy próbarendeléssel e szép formájú és tartósságá **saját készítményü** bajuszkötőimről meggyőződni sziveskedjenek.

Szaktársaim szives pártfogását kérve, maradok szaktársi üdvözlettel **GALDON LAJOS**

IX., Ferenc-körút 46. sz.

Kapható a raktárszövetkezetben.

Elszakithatatlan cérnaszövetü fodrász-kabát, fodrász-kötény

Gutmann J. és T^{sa}-nál

Rákóci-ut 16. Budapesten.

Árjegyzek bérmentve és ingyen.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebb délnémet beretvagyár és homoruköszörűlde

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.

12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val. ang. beretvák saját homoru köszörűléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Minőségben utolérhetetlen. — Kitünő köszörülés.

	K.		K.
1. sz. Széles	2.15	50. sz. Keskeny	2.15
2. > Fél széles	2.15	51. > >	2.60
3. > Széles	2.60	52. > >	3.—
4. > Fél széles	2.60	53. > >	3.60
5. > Széles	3.—	54. > Legkeskenyebb	3.—
6. > Fél széles	3.—	55. > Keskeny fi. elefántcsontnyél	5.30
7. > Széles	3.60	56. > Keskeny fek. szarvnyél	4.15
8. > Fél széles	3.60	60. > Keskeny. Jel. J. A. Relehson Sheffield tojásd. horg. s koszoruv.	4.15
9. > Széles	4.15	61. > Legkesk. ugyanaz	4.15
9 1/2 > Fél széles	4.15		
11. > Keskeny lécsi Schaberl	3.—		
12. > Széles v. fél sz. elefántcsontnyél	5.30		

Francia beretvák: 10, 12, 13, 16 mm. széles „Pieron” bej. védjegygyel, francia haj és szakállóllók „Pierron” védj. különféle alak és hosszúságban H j és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitünő viz- és olajlehúzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főnök és segéd urak figyelmébe! Van szerencsém a t. főnök és segéd urak b. tudomására hozni, hogy Akácfa-utca 10. sz. alatt **FODRÁSZKABÁT-ÜZLETET** nyitottam Mint több elsőrendü cégnek szállítója és sok évi tapasztalatom abba a kellemes helyzetbe hozott, hogy nálam az összes fodrász urak kifogástalan jó minőségü és elegáns szabásu kabátokat kaphatnak, melyek kizárólag saját készítemem. A méret miatt házhoz jövök. Magamat becses jóindulatukba ajánlva, tisztelettel **GRÜNHUT ÖDÖN** szabómester Akácfa-utca 10.

A legjobb hajfestőszer!

Nigrosin a legidealisabb hajfestőszer, mivel az általa festett haj oly természetes szép színt és fényt kap, hogy a legügyesebb szem sem képes felfedezni, hogy a haj festve van.

Vizben, gőzben nem változik. A napon nem mutat zöld színt, mint más hajfestőszer. Korom fekete színe is újrafestés nélkül is hónapokig eltart. **Fodrász és borbély** uraknak nagyon ajánlható.

Eladási ár: Három pár 6.— kor., egy pár 2.40 kor.

Fodrász és borbély urak tetemes árengedményben részesülnek.

Kapható: **Rogátsy Kálmán**

drogeria és illatszer üzletében **Rákóczy-ut 10.**

GÁSPÁR TESTVÉREK

fodrászati cikkek üzletében **Erzsébet-körút 33.**

Palágyi Miksa

hajraktára

Budapest, VI., Szerecsen-utca 30.

Angol Pamut Krepp minden színben,

kilója 11.00 kor.

Krepp mintalapot kívánatra küldök.

Nyers kínai haj kilója 12.00 kor. 90 c/m. hosszú.

BLEHA FERENCZ borotva-műköszörűs

Budapest, VI., Váci-körút 27. (Páris-szálloda mellett.)

Igen tisztelt Uram!

Van szerencsém becses tudomására adni, hogy **Budapest, VI., Váci-körút 27. szám** alatt a Páris-szálloda mellett egy villanyos erőre berendezett

borotva-műköszörűldét

alapítottam. — Tehetségem és kitünő munkaképességem már nagyrészen ismeretes, amennyiben a Nemes Imre cégnél 12 évig mint első borotva-köszörűs működtem.

Főtörekvésem, hogy a jövőben is kifogástalan jó és tiszta munkát végezzek és a t. vevőim teljes megelégedését kiérdemeljem.

Raktáron tartom a legkitünőbb fajta **angol, svéd, francia és solingeni gyártmányu borotvákat, ollókat, haj- és szakállnyíró-gépeket**, melyek általam vannak köszörűlve, tiszta élre lefenve és azonnali használatra elkészítve. Az új tárgyakért kezességet vállalok és a meg nem felelőt készséggel kicserélem.

Kérem meggyőződést szerezni a raktáromon levő új tárgyak minőségéről, valamint borotvaköszörűldém jóságáról, melynek pontosságáról és kiviteléről saját magam gondoskodom.

Becsés pártfogásába magamat ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ borotva-műköszörűs
Budapest, VI., Váci-körút 27.

(Páris-szálloda mellett.)

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron, és hol az e szakmához szükséges összes cikkek kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48-13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen házhoz szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Kizárólagos raktár a valódi **szombathelyi Engel-féle szappanból**, valamint a **székesfehérvári Schützer-féle**, kiváló minőségű borotva **szappanból**.

Bay-rum 1/2 és 1/1 literes üvegekben
 üzleti használatra, I-a minőségű, literje K **2.-**
 2/10 literes, eladásra, I-a „ üvegje K **— .60**

Nagy választéku raktár továbbá az összes **illatszer-gyártmányok, asztali garnitúrák, vattatartályokban** stb. stb.

Üzleti kabátok és borotvákban különösen **nagy választék és kedvező árak.**

Dreszmann Károly

homoru műköszörűde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörűdjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelmébe.

Lipp Ferencz

műköszörűs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűdje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörűlve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörűlő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörűlni.

Köszörűtési árak :

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20 „	Szakáll vágó olló	50 „
Francia	1.20 „	Haj vágó gép	80 „
Borotva uj él	— .60 „	Szakáll vágó gép	80 „

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Fodrász-üzleti berendezésekben egyedüli és legnagyobb beszerzési forrás.

Balassa és Társa fodrászati műszerek és berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrassy-ut 50

Mielőtt üzleti berendezését megrendelné, saját érdekében kérjen **árjegyzéket**, vagy **költségvetést**.

Mindennemü **berendezési tárgyak, fodrász-székek**, a legújabb mintákban, állandóan raktáron vannak.

Remek kivitelü **keményfa-szék**, bécsi minta, ára **22 kor.**

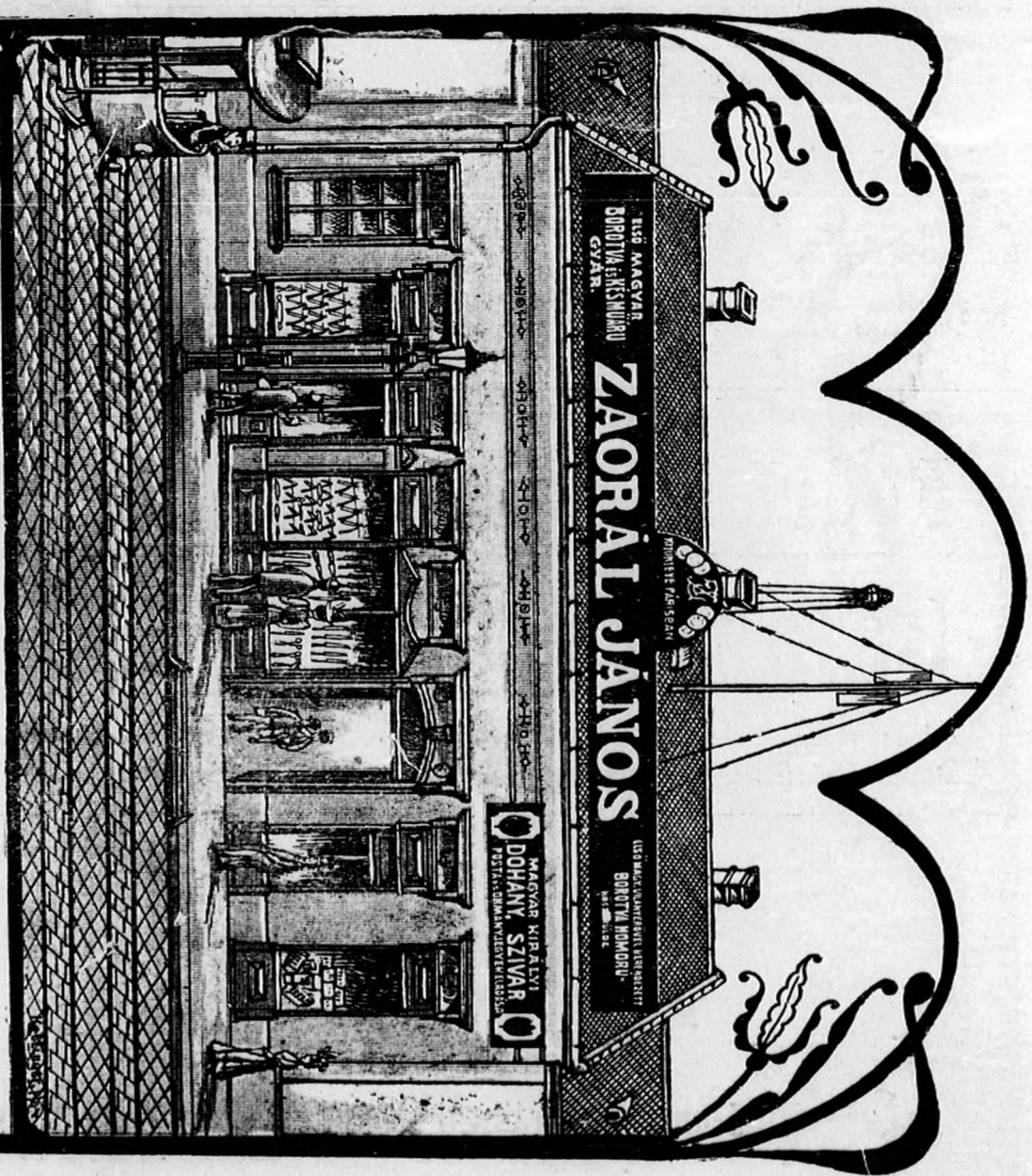
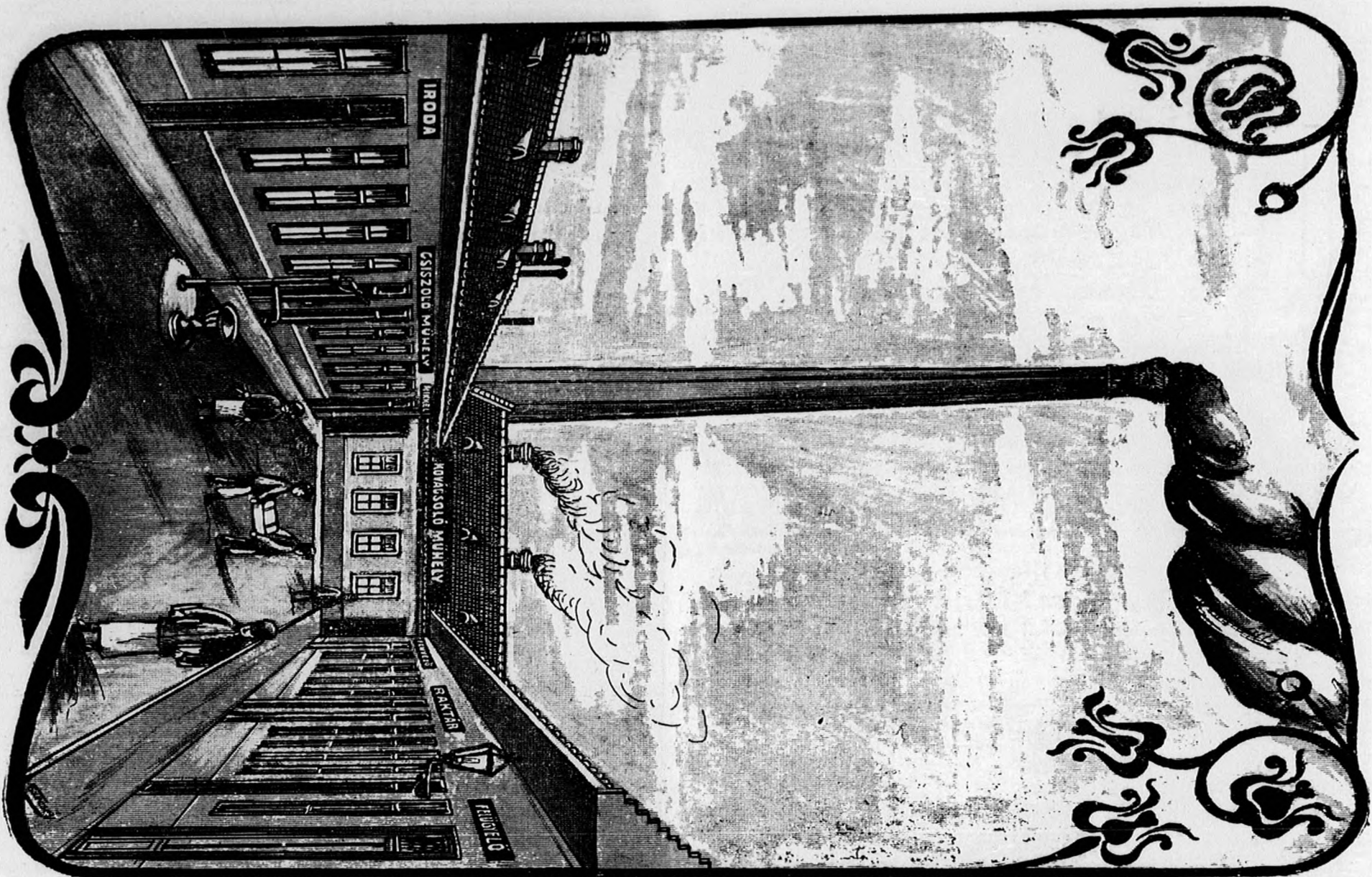
Külön osztaly **fodrász kabátok, köppenek kötények és fehéreneműekben**, kitünő szabásu **fodrász kabátok.**

Legutolsó ujdonság a kárpitozott háttámlájú, **Balassa-féle szék** „ **40** „

Tanonc nagyságu **K 2.40** és feljebb, férfi „ „ **3.—** „

Mindennemü fodrászati műszerekben legnagyobb választéku raktár, eredeti gyári áron.

Megrendelés esetében kérjen legújabb, nagy képes árjegyzéket.

Midőn igen tisztelt vevőimnek az eddigi bizalomért köszönetet mondok, nem mulaszthatom el szives figyelemüket arra felhívni, hogy az itt látható terv szerint folyó év május hóban Ujpesten, **Árpád-ut (volt Fő-ut) 25. szám** alatt saját házamban

borotva és késműáru gyárat

rendezek be, amelyben a legjobb borotvákat és késműárúkat fogom készíteni, azon törekedve, hogy t. vevőimet teljesen kielégísem és a magyar iparnak ezen a téren a kilífföld előtt is becsületet szerezzek.

Szives pártfogásukért a jövőre is esedezvéen

ZAORÁL JÁNOS.